

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אימאן ח'טיב יאסין
מנסור עבאס
ווליד טאהא
ואליד אלהואשלה
יאסר חוג'יראת

2955/25/פ

הצעת חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות (תיקון – הסמכת מתנדבים וטכנאי מצלמות), התשפ"ג– 2023

1. תיקון סעיף 6 בחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט–2018¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6(א)(9), המילים "להנחת דעתו של הממונה" – יימחקו ובסופו יבוא "באמצעות המצאת אישור התקנה לממונה, על ידי טכנאי מצלמות שהוכר על ידי הממונה לפי הוראות סעיף 5 לחוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות, התשע"ט–2018"².
2. הוספת סעיף 28 א. אחרי סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא :
- "הסמכת מתנדבים 28 א. (א) השר יסמך מתנדבים שיהיו נתונות להם סמכויות פיקוח לפי סעיף 29, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה.
- (ב) לא יוסמך מתנדב כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן נתקיים בו האמור בסעיף 28(ג), ולאחר שחתם על הצהרת התנדבות שבה יפורטו התפקיד או התפקידים שמותר להטיל עליו, סמכויותיו, אחריותו, חובותיו וזכויותיו.
- (ג) השר יקבע הוראות לעניין תוכן התכנית להסמכת מתנדבים לפי סעיף זה."

¹ ס"ח התשע"ט, עמ' 14.
² ס"ח התשע"ט, עמ' 94.

תיקון חוק התקנת 3. בחוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות, מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות

”ג) המצלמות יותקנו על ידי טכנאי מצלמות שהוכר על ידי הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות; הממונה יפרסם את רשימת הטכנאים שהוכרו על ידו ועברו הכשרה להתקנת מצלמות לפי חוק זה.”

תחילה 4. תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו.

דברי הסבר

בשנים האחרונות ישנה תופעה הולכת וגואה של התעללות בחסרי ישע, ובמיוחד בפעוטות המצויים במסגרות טיפוליות וחינוכיות. כמעט מדי יום מתפרסמת פרשה חדשה על התעללות במעונות יום, ועל משפחה נוספת שנכנסת למעגל נפגעי העבירה, וחווה את הכאב והקושי בשל הפגיעה בילדים. בשנת 2018 נחקקו חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, וחוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות, אשר נועדו להגביר את ההגנה על שלום הפעוטות, ולסייע בניטור תופעת ההתעללות ועקירתה.

במסגרת חוק הפיקוח הוחלט כי יוסמכו מפקחים מטעם המשרד הממונה שתפקידם לבדוק שהמסגרות מקיימות את התנאים לפי חוק הפיקוח, בהם התקנת מצלמות ותקינותן, כמות הפעוטות במעון, אי רישום פלילי לעובדי המעון ועוד. כמו כן, רשאי המפקח לדגום את המצלמות ולבדוק האם לא נעשית עבירת אלימות כלפי הפעוטות. ואולם, ישנם כיום 27 מפקחים האמונים על אלפי מסגרות, ולמרות אמירות חוזרות ונשנות, מספר המפקחים לא גדל בצורה שמספקת מענה ראוי להגנה על שלום הפעוטות. בדיון שהתקיים בחודש פברואר 2022 בוועדה לזכויות הילד בכנסת, אמר נציג המשרד הממונה כי עתידים להתווסף בין 12 ל-15 מפקחים למצבת המפקחים האמונים על אכיפת חוק הפיקוח. מדובר במספר זעום שלא יוביל לשינוי משמעותי.

לפיכך, מוצע כי השר הממונה יסמך מתנדבים שיהיו נתונים להם סמכויות פיקוח, וכמו כן יהיו מחויבים לעמוד בתנאי הסף שבהם עומדים המפקחים, ובכלל זה הכשרה, אי רישום פלילי ועוד. הסדר דומה מתנהל בשיטור קהילתי, אשר מנהל מערך מתנדבים. ההסדר יקל משמעותית על העומסים על המפקחים ויאפשר לשפר את עמידת המשרד הממונה במשימת הפיקוח והבקרה על מעונות היום ושמירת שלומם של הפעוטות השוהים בהם.

עוד מוצע בהצעת החוק, לקבוע שאישור על מילוי הוראות חוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות, יוכל להינתן גם על ידי טכנאי שהוכר והוכשר על ידי הממונה להתקנת מצלמות. גם שינוי זה נועד להקל על עבודתו של הממונה ולאפשר לו להסמך טכנאים ולהאציל להם את סמכות זו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/3774/24 ; פ/320/25).

הצעת החוק זהה לפ/320/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

³ ס"ח התשע"ט, עמ' 94.

ה' בניסן התשפ"ג (27.03.2023)